

По време на злокобния за България Ньойски договор много политици и интелектуалци у нас възлагат надежди на американския президент Уилсън с неговите 14 точки за самоопределение на народите. Така, както сега днешни политици и интелектуалци се надяват отново наивно на САЩ. Точките на Уилсън се оказват пълен блъф, а сладките приказки на американците се разминават тотално с практическите действия на САЩ спрямо България. Щатите ни обират по най-рекетьорски начин, използвайки затрудненото положение на България. Ето как става това:

След края на войната България е в унижено положение. Тя е загубила 101 224 свои войници и офицери, 155 026 са ранени, други 100 000 са паднали в плен. Договорът за мир в Ньой всъщност е диктат, който лишава страната от суверинитет, от въоръжение и нормална войска и и се налагат огромни репарации - наказателни плащания на страните победителки в размер на над 2 милиарда златни франка - огромна за това време сума. Откъснати са земи от територията на България. Следвоенното състояние на икономиката и стандарта на живот са мизерни. Наложена е дневна дажба от 300 грама хляб на човек. За капак суша унищожава посевите през 1918 г. и през март 1919 г. правителството на Теодор Теофоров се обръща за помощ към САЩ. Това е единствената държава, с която България не е прекъснала дипломатически отношения от големите сили-победителки. Щатите имат в това време огромни запаси от залежали храни и дори са направили специална организация за "помощи" за Европа. Да видим как разбират те помощта обаче спрямо България. Шеф на организацията е Хърбърт Хувър. Той ще стане президент на САЩ през 1928 г. и по негово време настъпва т.нар. Голяма депресия през 1929 г.

На 28 март 1919 г. е сключен договор между българското правителство и пълномощника на Хувър в Цариград - Хауърд Хайнц за доставка на храни. Американската страна иска в залог на храните злато. Освен това иска златото да бъде депозирано в Цариград. Ето какво гласи договорът: "Съединените щати, Администрацията за прехраната, Зърнената корпорация ще съхранява гореуказаната сума в Цариград като гаранция за стойността на въпросното брашно. Ако в продължение на два месеца правителството осигури кредит в долари в Ню Йорк, достатъчен да покрие всички сметки и разноски за въпросното брашно, Съединените щати, Администрацията по прехраната и Зърнената корпорация се задължават да върнат въпросното злато, ако са уведомени, че този кредит е депозиран на тяхно разположение в Ню Йорк."

Тук България е вкаран в двоен капан. От една страна и се взема златото уж като залог, но Хувър и стоящите зад него знаят, че е невъзможно за страна като България, намираща се в тотална изолация тогава, да продаде стоки в нужния обем за два месеца. Това е бил нагъл рекет и обир на притиснатата в ъгъла наша родина.

А „гореуказаната сума“ е била на обща стойност 16 250 000 златни франка. Златото е пратено в Цариград на 22 април 1919 г. Шест дни преди това корабът „Уест Грам“ е стоварил 7021,023 тона брашно на Варненското пристанище. На 25 май има още една доставка с кораба „Уест Ароу“ на 7153,626 тона брашно. Двата месеца изтичат бързо и България, разбира се, не успява да продаде стоки на стойност 16 250 000 златни франка. Тя не успява да продаде нищо, защото американските финансисти, които потриват ръце, предвкусвайки удара с българското злато, правят всичко възможно грам българска стока да не се реализира на американския пазар.

Премиерът Теодоров моли унижително за отсрочка и бъдещият президент Хувър дава един месец отсрочка за обратно изкупуване на златото от българското правителство. През това време обаче кризата у нас ескалира. Трябва още брашно. Услужливият Хувър е насреща - предлага още 9 хиляди тона брашно от залежалото. Но тук вече иска разплащане със злато веднага. Не залог, а пряко плащане. Теодоров вече моли със сълзи на очи, защото златният резерв на България се топи застрашително, но нуждата от брашно е на живот и смърт. Няма хляб. Теодоров предлага да плати в швейцарски франкове - стабилна и твърда валута тогава, както и сега. Хувър, забележете, казва „Не!“ Той иска злато и само злато. „Въпросното злато трябва да бъде предадено незабавно!“, предава представителят на САЩ в София на смазания от безнадежност Теодоров. 1 милион и 400 хиляди долара в злато заминават от София за САЩ. Депозираното в Цариград като залог злато - също.

Общо българският златен резерв олеква с 1 225 000 златни наполеона и 102 английски златни лири. Това прави 5 225 780, 50 тогавашни долара. 42.08% от златния резерв на България преминава във Федералния резерв. Срещу 22 хиляди и 617 тона брашно!

Последиците за България за ужасяващи - инфлация и срив на стандарта, за Федералния резерв на САЩ - попълване на запасите от злато. Тук най-фрапиращият акцент в поведението на Хувър и стоящите зад него банкери е отказът от швейцарски франкове и долари и фанатичното настояване за злато и само злато. При положение, че събитието става цели 10 години преди големия финансов крах от 1929 г., а доларът все още се заменя за злато - поне така пише на банкнотите.

Откъс от "Властта на мамона", Волен Сидеров, изд. Бумеранг БГ, 2004 г.